

Saksbehandler: Liv Janne Dehlin

Saksdokumenter:

- Rapport nr. 23/2008 **Stephanie Dietrich**
Rapport fra møte i den ortodoks-lutherske dialogkommisjonen
30.5.-7.6.2008, Paphos, Kypros (*tidl. utsendt*)
- Rapport nr. 24/2008 **Anne Skjelmerud**
Rapport fra møte i DMDs Prosjektkomité 12.-16. mai 2008 (*tidl.
utsendt*)
- Rapport nr. 32/2008 **Helge Aarseth**
Rapport fra møte i LWF Council 26. juni-2. juli 2008 i Arusha,
Tanzania (*vedlagt*)

Saker fra de økumeniske organisasjonene

Det lutherske Verdensforbund

Forslag til vedtak

Rapportene fra møte i den ortodoks-lutherske dialogkommisjonen 30.5.-7.6.2008, fra møte i DMDs Prosjektkomité 12.-16. mai 2008 og fra møte i LWF Council 26. juni-2. juli 2008 tas til orientering.

Rapport fra møte i den ortodoks-lutherske dialogkommisjonen
30.5.-7.6.2008, Paphos, Kypros
 v/ Stephanie Dietrich

Bakgrunn

Som medlem av den ortodoks-lutherske dialogkommisjonen (oppnevnt av LVF-rådet) deltok jeg på dialogkommisjonens møte for 3. gang. Kommisjonen møtes annethvert år. Møtet denne gangen var en oppfølging av møtet i Bratislava i 2006, som hadde nattverdsforståelsen som tema. Denne gangen skulle vi drøfte forberedelsen til nattverden i våre respektive tradisjoner, samt nattverdets etiske implikasjoner, spesielt med hensyn til økologiske spørsmål. Vedlagte statement og communique sammenfatter dialogresultatene.

Innhold

Som forventet har de ortodokse en atskillig mer omfattende forberedelse til nattverden enn det som er vanlig i den lutherske kirken. Samtalen dreide seg både om enkeltelementene i nattverdsforberedelsen (faste, syndsbekjennelse og absolusjon, spesielle forberedelsesbønner) og spørsmålet hvorvidt disse elementene er avgjørende når det gjelder en gjensidig anerkjennelse av hverandres nattverdsfeiring som "gyldig". Kommisjonen var både enig om at forberedelsen i begge våre tradisjoner har som hensikt å hjelpe kirkemedlemmene å kunne delta i nattverdshandlingen på en rett måte, og at forberedelsen ikke må forstås legalistisk. Samtidig var det også enighet om at en noe større liturgisk nærhet ville være ønskelig. For Den norske kirke ville det bety at man bør ta hensyn til den ortodokse tradisjonens liturgiske ordninger, også ut fra en felles forståelse av at man sammen står i en apostolisk tradisjon som viderefører kirkefedrenes arbeid med liturgiske ordninger. Det var svært vanskelig for de ortodokse brødrene å forstå vår tilsynelatende svært "avslappete" holdning til forberedelse til nattverdsdeltakelse.

Kanskje mer interessant enn de til dels nokså detaljerte samtalene om nattverdsforberedelsen, var diskusjonen om nattverdets etiske implikasjoner. Slik vedlagte tekst viser, var det ikke vanskelig å bli enig om grunnleggende aspekter når det gjelder kirkens engasjement i økologiske spørsmål, og det viste seg å være et interessant perspektiv å ta utgangspunkt i nattverdsteologien. Under dette møtet klarte man allikevel bare å antyde en del av konsekvensene. En fullverdig teologisk bearbeidelse av spørsmålsstillingen gjenstår. Det var noen problematiske øyeblikk under møtet - som vanlig i dialogkommisjonens møter. Blant annet ble vi anklaget for å hoppe rett fra NT til reformasjonen i våre teologiske utredninger uten å ta tilstrekkelig hensyn til Oldkirken og kirkefedrene. Videre hadde de ortodokse seg imellom heftige debatter om det skulle stå i teksten at nattverdsvinen måtte være "real wine", "real red wine", "real red alcoholic wine", osv. Da de oppdaget at noen ortodokse kirker bruker hvitvin når de ikke har noe annet tilgjengelig (f.eks. i Albania), ble det store og langvarige debatter om dette. Tilsvarende var det et spørsmål om noen kirker noen ganger inkluderte skriftemål og absolusjon i selve liturgien, og ikke forut for feiringen, og hvorvidt slike unntak skulle nevnes i sluttdokumentet. Temperaturen under møtene stiger alltid svært mye når de ortodokse seg imellom oppdager uenighet på punkter der de forutsetter enighet.

Kommentar til noen sider ved møtet:

Gudstjenestelivet

Gudstjenestelivet var preget av at vi befant oss på Kypros, i en ortodoks kontekst. Det var en god opplevelse at den ortodokse delegasjonen nesten i sin helhet var med når vi feiret en

luthersk nattverdsgudstjeneste en av dagene, og ga uttrykk for at det betydde mye for dem å kunne være tilstedet og sammen med oss i bønn. Likeså ble det feiret en ortodoks liturgi på (den ortodokse) Kristi himmelfartsdagen som falt på møtets nest siste dag, der Metropolit Gennadios bestemte at hele feiringen skulle flyttes foran ikonostasen, slik at vi virkelig kunne se og forstå hva som skjedde. Selebranten brukte også god tid å forklare alt som skulle skje før selve liturgen. Vi opplevde det som en svært vennlig gest fra ortodoks side. Gudstjenestelivet var med andre ord atskillig mer harmonisk og inkluderende enn det som ofte har preget tidligere møter.

Kirken på Kypros

Kirken på Kypros var vertskap for møtet og betalte hele oppholdet for alle delegatene. Vi bodde på et svært godt turishotell like ved sjøen. Hotellet eies av kirken på Kypros. Den kypriotiske kirken er meget velstående, og vi opplevde en overveldende gjestfrihet. De fine omgivelsene bidro til at møtet stort sett ble gjennomført i god stemning.

Som vanlig når de ortodokse er vertskapet for møtet, besøkte vi en rekke klostre og avla diverse besøk hos forskjellige biskoper, metropolitter og også erkebiskopen i palasset i hovedstaden Nicosia. Der hadde vi blant annet anledning til å se erkebiskop Makarios historiske bolig som har stått uforandret siden hans død. Det er svært uvanlig å få adgang til denne. Vi ble med andre ord mottatt på en god måte overalt der vi kom. Kirken på Kypros er rik, eier mye land, og har stor makt - også politisk. Kirken benyttet også alle mulige anledninger til å snakke om det de kaller "den tyrkiske okkupasjonen". Erkebiskopen fremla kirkens krav om at øyas nordlige del måtte tilbakeføres til republikken, alle kirker og klostre måtte renoveres, alle kyprioter som ble fordrevet i 1974 (180 000) skulle få lov å vende tilbake - samt at alle tyrkere (180 000) skulle flytte hjem igjen. Han understreket at dette ikke handlet om religion eller etnisitet, men om en annen stats (Tyrkias) overgrep mot landet. Vi ble overlesset med informasjonsmateriell om "det okkuperte Kypros" og bøker om de store ødeleggelsene av klostre og kirker på norddelen av øya. Man har håp om at EU vil kunne medvirke til å legge press på Tyrkia når det gjelder mulighet for renovering av kirkene.

Kommisjonens sammensetning

I motsetning til tidligere, er det nå en rekke yngre prester som er blitt medlem i den ortodokse kommisjonen. Det ser ut til å være en positiv medvirkning til bredere ortodoks deltakelse i samtalen i forhold til tidligere, der det først og fremst var biskoper som representerte kirkene. Fra luthersk side er det fortsatt flest menn i kommisjonen. Jeg er den eneste ordinerte kvinnen i dialogen. De ortodokse gir selvfølgelig uttrykk for at de avviser ordinasjon av kvinner. Samtidig har jeg ikke opplevd det problematisk å delta i samtalene selv om jeg er ordinert kvinne. Det vil vise seg om opplevelsen blir den samme når kommisjonen etter hvert skal drøfte embetsteologien. Jeg mener at det uansett er viktig at ordinerte kvinnelige prester deltar i dialoger, ikke minst for å synliggjøre at temaet ikke dreier seg om en sak, men om mennesker av begge kjønn med et kall fra sin kirke til ordinert tjeneste.

Fremtidige møter

Det neste møtet i hele kommisjonen finner sted i 2011. 2009 og 2010 er forberedelsesmøter i den mindre kommisjonen. Tema for møtene er "Kirkens identitet og oppdrag." Takk for støtten fra Den norske kirke til å delta i kommisjonens arbeid.

Stephanie Dietrich
18.6.2008

Vedlegg: Communique og Statement

**14th Session of the Lutheran-Orthodox Joint Commission
Paphos, Cyprus, 30 May – 7 June 2008**

COMMUNIQUE

The 14th plenary of the Lutheran-Orthodox Joint Commission was held from 30 May – 7 June 2008 at the St. George Hotel in Paphos, Cyprus, hosted by the Orthodox Church of Cyprus.

The meeting was chaired by the two co-presidents, from the Orthodox side by Metropolitan Prof. Dr. Gennadios of Sassima, Ecumenical Patriarchate, and from the Lutheran side by Bishop Dr. Donald J. McCoid, Evangelical Lutheran Church in America.

Orthodox participants were delegates from the following churches: The Ecumenical Patriarchate, Patriarchate of Alexandria, Patriarchate of Antioch, Patriarchate of Jerusalem, Patriarchate of Moscow, Patriarchate of Romania, Church of Cyprus, Church of Greece, Church of Poland, Church of Albania, Church of Czech Lands and Slovakia, Church of Finland and Church of Estonia.

The ten Lutheran participants, by appointment of the Council of The Lutheran World Federation, came from LWF member churches in Australia, Finland, Germany, Norway, Romania, South Africa, and the United States.

Contacts between Orthodox theologians from the Ecumenical Patriarchate and Lutheran professors of the University of Tübingen, Germany, began at the time of the 16th century Reformation in Europe. Thus the dialogue has historical precedent. Present official conversations began in 1981 in Espoo, Finland, after three years of preparatory meetings.

The theme currently being studied by the Joint Commission continues and builds on the work of the 13th Joint Commission meeting in Bratislava, Slovakia, in 2006, on *The Mystery of the Church: The Holy Eucharist in the Life of the Church*. The special focus of this meeting was on the Preparation and the Social and Ecological Dimensions of the Eucharist.

From the Lutheran side papers were presented by Bishop Dr. Donald J. McCoid on "*Holy Communion: Preparation and Practice in the Lutheran Tradition*" and by Rev. Prof. Antti Raunio on "*The Social and Ethical Aspects of the Eucharist*." On the Orthodox side papers were presented by V. Rev. Prof. Dr. George D. Dragas on "*Preparation for Participation in the Canonical Celebration of the Divine Eucharist*" and Rev. Prof. Dr. Václav Ježek on "*Thine Own of Thine Own We Offer to Thee: A Possible Orthodox Eucharistic Ecological Theology*." Rev. Prof. Dr. Viorel Ionita delivered a paper on "*The Liturgy after the Liturgy. The Holy Eucharist and the Mission of the Orthodox Church Today*." The papers presented provided theological expositions of Orthodox and Lutheran teaching on the theme, as well as specifications of commonalities and differences between the teachings of the two partners. Following discussion of the papers, the Common Statement was developed.

This Common Statement recognizes that, despite differences which prevent members of the two traditions from sharing together in the Eucharist, both Orthodox and Lutherans "regard the Eucharist as an awesome and most solemn sacrament which is essential to the life of the Church"; they agree also that careful preparation, involving instruction, prayer, confession and forgiveness of sin, is required for participation in the Eucharist. There are, however, also a number of differences, including the sacramental definition of confession and the requirement of fasting, whose significance has not been fully explored. Yet on the social and environmental implications of the Eucharist there has never been division. Both traditions affirm that the Eucharist does not end with its liturgical celebration in church but strengthens Christians to respond to the needs of the world as stewards of God's grace. Both Orthodox and Lutheran churches recognize a communal character of the Eucharist with far-reaching implications for Christian involvement in human society, both in responding to human

need and in addressing injustice and conflict. Moreover, the implications of the Eucharist are not confined to the human community. Recognizing the unprecedented urgency of the environmental crisis, the Commission said, "As partakers of the Eucharist, we are called to rethink our outlooks and practices in fundamental ways, ways that, with respect to the environment, go further than ever before and may extend beyond traditional patterns of Eucharistic thought and practice."

During the meeting a message with blessings and prayers was received from His All Holiness the Ecumenical Patriarch Bartholomew. There was also a special message from the Ecumenical Patriarch on the World Environmental Day on 5 June, which the Commission received in gratitude and integrated into its discussions and Common Statement.

The Commission was informed of the reception process of the Bratislava Statement within the Russian Orthodox Church and within the Evangelical Lutheran Church of Finland.

On Sunday, 1 June, the group assisted at the Divine Liturgy in the Church of the Virgin Mary of Pantanassa in Paphos celebrated by H.E. Metropolitan Isaias of Tamassos and Oreini. Afterwards they visited the St. Solomones catacombs and the historic Church of St. Kyriaki, where the column of the Apostle Paul is preserved. In the afternoon, the group visited the Monasteries of St. Neophytos and of the Virgin Mary of Chrysorroiatissa as well as the medieval castle of Paphos.

On Wednesday, 4 June, the Holy Eucharist in the Lutheran tradition was celebrated at St. George's Chapel, and on Thursday, 5 June, an Orthodox Liturgy on the Feast of the Ascension of Christ was celebrated. On Thursday 5 June, the members received the visit of His Beatitude Chrysostomos II, Archbishop of Cyprus, who addressed the commission and stressed the significance of continuing this important dialogue in truth and love. The Commission also went to Nicosia to visit the Archbishopric of Cyprus and the Bishopric of Tamassos and Oreini. At a dinner in the Bishopric they met with leaders from local Maronite, Armenian, Latin Catholic, Anglican and Lutheran churches, who assured them of their prayerful support for the dialogue. With deep regret the commission learned about the continuing suffering caused by the division of the island since the 1974 occupation and about the "green line" that makes Nicosia the only remaining divided capital in Europe. The commission urges the respective parties to work towards an equitable political solution that will end this costly and painful period of division and promises its prayers for such a resolution. On Friday 6 June commission members were delighted to visit the world famous and historically significant Royal Monastery of Kykkos.

Participants much appreciated the generous hospitality extended by the Orthodox Church of Cyprus and were grateful for the warm welcome extended by all.

The next Preparatory Meeting of the Commission is scheduled to take place in 2009, hosted by the LWF. Another Preparatory Meeting is planned for 2010, and the 15th Joint Commission meeting is scheduled for 2011.

Rapport fra møte i DMDs Prosjektkomité 12.-16. mai 2008

v/Anne Skjelmerud

Jeg deltok som representant for Den norske kirke i DMDs prosjektkomitémøte, som i år ble holdt i Riga, hvor den lutherske kirke og erkebiskop Janis Vanags var vertskap. Møtet fant sted 12.-16. mai.

LWF fornyelse

En interessant diskusjon som ikke ble tatt i full bredde, gjaldt arbeidet med fornyelsen av LWF, og DMDs rolle i dette. Den prosessen som er gang med å diskutere fornyelse av LWFs struktur og organisasjon, ser ikke ut til å ha noen integrert diskusjon om diakoni (og misjon). En utfordring i dag er å se de ulike delene av det diakonale arbeidet i sammenheng, i forhold til LWS på den ene siden, og DMD med sine programmer og prosjekter på den annen side. For DMDs prosjektkomité er det viktig å understreke at det diakonale arbeidet som DMD representerer er viktig for kirkene, og er en viktig del av å bygge diakonalt arbeid og diakonal bevissthet i kirkene. Prosjektkomiteen synes dette bør frem i prosessen rundt omorganiseringen av DMD, men komiteen har ikke utarbeidet noe forslag til hvordan det bør organiseres. Mange i komiteen har uttrykt at de ville ønske å ha bedre samarbeid og integrasjon med LWS sitt arbeid, og også å se mer på forholdet mellom programmer og prosjekter.

Program vs prosjekter

Det diskuteres å ha færre prosjekter for å kunne følge opp prosjektene bedre. Penger kan ikke lenger overføres fra et år til annet, men må evt returneres, noe som gjør at man trenger tettere oppfølging.

Prosjekter gir direkte uttrykk for kirkers behov, slik er det ikke nødvendigvis for programmer. Derimot er det viktig å se hvordan programmer kan gi positive innspill til kirkenes prosjekter, slik at man får god synergi-effekt, og det er ikke alltid tydelig slik det nå fremstår.

”Gender inventory”

På forrige møte ble det diskutert å foreta bedre kjønnsanalyse av prosjektarbeidet. Første del av dette var blitt gjort ved at en konsulent hadde gjort en ”gender inventory” av flere års prosjektsøknader. Svakheten ved en slik tilnærming er at det kan være meget stor forskjell på hva som settes inn i en søknad, og hva som senere skjer i praksis (spesielt når alle søkere får beskjed om at de må inkludere gender i søknaden). Jeg ble bedt om å kommentere konsulentens rapport, noe jeg gjorde med en powerpointpresentasjon. Man diskuterte så på bakgrunn av denne.

Prosjektene, kriterier og validering

Prosjektkomiteen brukte en del tid på å diskutere kriterier og prosedyrer for å godkjenne prosjekter, og også på å diskutere hva som skulle være strategi for prosjektarbeidet videre.

En meget kompakt dag av møtet ble brukt til å validere prosjektsøknadene. Sekretariatet har arbeidet for å minske gapet mellom godkjente prosjekter og prosjekter som blir finansiert slik at de har foretatt en siling basert på de kriterier og prioriteringer man er enige om. Mindre enn halvparten av prosjektsøknadene som blir mottatt, blir lagt fram for prosjektkomiteen. Små prosjekter kan sekretariatet selv ta avgjørelse i forhold til.

Prosjektene kom fra følgende regioner:

22 fra Afrika

13 fra Asia

12 fra Latin-Amerika

4 fra Europa

Over 50% av støtten går til prosjekter hos medlemskirker. 10 prosjekter var godkjent av sekretariatet, prosjektkomiteen godkjente 40 søknader. En av søknadene ble sendt tilbake til sekretariatet, da det var uklart hvordan det passet inn i den øvrige profilen, og om det derfor burde finansieres av DMD.

Mitt inntrykk er at komiteen fungerte bedre i år enn i fjor, medlemmene hadde et bedre grep om arbeidet. Samtidig er selve oppgaven fortsatt noe spesiell, ved at man - som "tilfeldige" utvalgte - skal kvalitetssikre så mange som 50 prosjekter fra mange ulike land og kontekster. Det vil bli en utfordring å gjennomtenke hvordan dette bør organiseres etter neste generalforsamling.

Juni 2008

Anne Skjelmerud

Rapport fra møte i LWF Council 26. juni–2. juli 2008 v/Helge Aarseth

Rådsmøtet i år var lagt til Arusha, Tanzania.

Rådsmøtet ble holdt i Arusha International Conference Centre, som også huser den internasjonale domstolen for Rwanda-oppgjøret.

1. Klima

Som tema for rådsmøtet var valgt *"Melting Snow on Mount Kilimanjaro. A Witness of a Suffering Creation"*.

Klimaspørsmålet ble adressert i åpningstalen til LVFs president Mark Hanson hvor han utfordret forsamlingen til å reflektere over vårt ansvar som forvaltere av Guds skapning i forhold til:

- Gud, Skaperen som har betrodd oss å forvalte hans skaperverk
- Fremtidige generasjoner som vil overta jorden og bebo den slik den blir overlatt dem fra oss
- Vår samtidige neste i det globale samfunn; særlig de som lever i fattigdom og undertrykkelse.

Også den forrige statsministeren i Tanzania, Frederick Sumaye, tok opp klimaspørsmål i sin tale "Environment and poverty".

Rådet vedtok en uttalelse som oppfordret medlemskirkene til å engasjere seg i en teologisk og etisk refleksjon omkring menneskeskapt påvirkning til klimaendring.

2. Renewal-prosess

The Renewal Committee som ledes av biskop Raymond L. Schultz fra Canada, la frem en foreløpig rapport.

Formålet med fornyelsesprosessen er å utvikle måter å organisere virksomheten innen LVF på slik at kirkene og tilknyttede organisasjoner for misjon og diakoni tar ansvar for disse funksjonene innenfor fellesskapet.

Fornyelseskomiteen (FK) foreslår i sin rapport at Rådet (Council) skal bestå av 36 medlemmer nominert fra regionene og valgt på Generalforsamlingen og dessuten av 12 rådgivere (advisors) valgt av Rådet. Rådet skal blant sine medlemmer velge syv vise-presidenter som sammen med president og treasurer skal utgjøre "Meeting of officers" som skal erstatte nåværende eksekutivkomité.

FK foreslår å redusere antall komiteer i Rådet. Mest kontroversielt var forslaget om å ha en felleskomité - "Committee on Programs and Projects" - som skulle omfatte arbeidet til Departement for World Service (DWS) og Departement for Mission and Development (DMD).

Under diskusjonen i Rådet ble det uttrykt en viss engstelse for at ny organisering med vektlegging av regionalt ansvar skulle føre til fragmentering av LVF. Fra komiteens side ble

det understreket at forslaget ikke skulle oppfattes som ønske om å gå i retning av mer regionalisering.

FK, hvor Atle Sommerfeldt er medlem, skal legge frem en bearbeidet rapport til Rådsmøtet i 2009, og planen vil deretter bli lagt frem for vedtakelse på Generalforsamlingen i 2010.

3. Strategisk Plan for LVFs sekretariat for perioden 2007- 2010

En strategisk plan for LVFs sekretariat ble vedtatt på Rådets møte i Lund i 2007.

Formålet med planen er å oppnå bedre synergi og samarbeid i arbeidet i de ulike avdelingene i LVFs sekretariat.

Arbeidet med strategisk plan (SP) har tangeringspunkt til arbeidet med fornyelsesprosessen, men arbeidet med SP som er initiert av generalsekretæren, har primært fokus på arbeidet i sekretariatet.

4. Forholdet misjonsorganisasjoner – samarbeidskirker

Med utgangspunkt i en sak som gjaldt den finske misjonsorganisasjonen, Lutheran Evangelical Association in Finland (LEAF), hadde Kjell Nordstokke som er direktør for Departement for Mission and Developement, laget et notat som tok opp enkelte problemområder knyttet til "unhealthy practices of mission organizations". Dette går på spørsmål om hvordan misjonsorganisasjoner forholder seg til lokale samarbeidskirker i tilfeller hvor det kan være teologisk uenighet. Et typisk spørsmål er ordinasjon av kvinnelige prester. I tilfeller hvor misjonsorganisasjonen har tilknytning til en "sendemenighet", vil det være et ansvar for sendemenigheten å være informert om organisasjonens praksis. Det vil være uheldig om konflikter innen kirker i nord "eksporteres" til kirker i Syd uten at sendemenigheten tar standpunkt. Notatet advarer også mot bruk av økonomiske ressurser som påvirkningsmiddel overfor den lokale samarbeidskirken.

5. Valg av ny generalsekretær

LVFs generalsekretær Ismael Noko har meddelt at han trer tilbake etter Generalforsamlingen i 2010.

Rådet besluttet å nedsette en search-komité for å finne kandidater som Nokos etterfølger. Komiteen ledes av Rev. Gobena fra Etiopia.

På de regionale samlingene ble det satt opp forslag til kriterier som bør legges til grunn ved ansettelse av ny generalsekretær. Forslaget fra Norden følger som vedlegg til denne rapporten. Et generelt problem ved fastsettelse av kriterier for generalsekretærstillingen er at søking etter ny generalsekretær skjer før utfallet av fornyelsesprosessen er klart.

Den prosedyre det nå legges opp til, er at ny generalsekretær skal tilsettes på Rådets møte i 2009 med tiltredelse etter Generalforsamlingen i 2010. (Evt. tidligere tiltredelse med overlapping i forhold til sittende gen.sekr.).

6. Assembly planning

Komiteen som planlegger generalforsamlingen i Stuttgart i 2010, fremla rapport fra sitt arbeid.

Som tema for generalforsamlingen er valgt "Gi oss i dag vårt daglige brød". Bibelstudier er lagt opp med under-tema med følgende titler:

- Given by grace
- To all
- Today (den sosiale og økonomiske kontekst; klimaendring)
- Daily
- Bread
- Bread of life (nattverd, diakoni)

Village Groups er satt opp med følgende tema:

- Good soil – Clean water
- Sowing
- Growth – Harvest
- Processing what is harvested
- Breaking the bread – Sharing/solidarity
- Cross-cutting (kontrasten mellom løftet om daglig brød og erfaringen om en skadet verden)

7. Situasjonen i Zimbabwe

Rådsmøtet i Arusha fant sted i forkant av valget (2. gg) av president i Zimbabwe. Rådet vedtok en uttalelse som uttrykte bekymring for den politiske utviklingen i landet. Den politisk motiverte volden i landet har også rammet kirkeledere i tillegg til opposisjonspolitikere og andre. Det ble bekreftet at LVF er beredt til å støtte folket i Zimbabwe i arbeidet med gjenoppbygging av nasjonen og i gjenoppretting av verdige livsvilkår for landets innbyggere.

8. Joint declaration on the freedom of religion and the right to conversion

Fra norsk side distribuerte vi den engelske versjonen av avtalen mellom Den norske kirke, Mellomkirkelig råd og Islamsk Råd, Norge om religionsfrihet og rett til å konvertere. Flere delegater viste interesse for uttalelsen og ga uttrykk for at det kunne være aktuelt å forsøke en oppfølging i egen kontekst.

9. Besøk til den internasjonale domstolen for Rwanda-oppgjøret

Komiteen for International Affairs and Human Rights, hvor jeg er medlem, var på besøk til den internasjonale domstolen for Rwanda-oppgjøret. Vi fikk en innføring i domstolens arbeid og fikk også overvære deler av en rettsforhandling som pågikk. Sakene som behandles ved Rwanda-domstolen, gjelder primært ledende politikere og andre med lederansvar som er anklaget for å være medskyldig i massakrene i 1994.

03.08.08

Helge Aarseth

Nordic region

Categories of Criteria for the General Secretary of the LWF

1. **Theology.** It is expected that the GS will have good knowledge of theology, both Lutheran and ecumenical. This does not necessarily mean that the GS needs to be an academic theologian, however, a good understanding of the doctrine and praxis of the Church and consciousness of the ecumenical responsibility of the LWF are necessary.
2. **Transparency.** It is expected that the GS is able to work in a transparent and open way and in good cooperation with the member churches, council, executive, staff and ecumenical partners. This is very important for the credibility of the GS.
3. **Organisational development.** It is to be expected that the GS has a strategic vision for a Christian world communion in relation to LWF member churches and an ongoing reconfiguration of the ecumenical field with a variety of stakeholders. The GS needs to have not only a good ability in administration, but also capacity to engage in organisational development in a changing environment.
4. **Leadership and personal integrity.** A general secretary in a worldwide organisation needs staff besides her or him with high qualifications and it is one of the characteristics of a good leader that she or he can attract and appoint staff with high qualifications to supplement his or her own qualifications. Therefore the GS should have a strong personal integrity, ability to appreciate also strong staff colleagues around him/her, personal skills and training for leadership, and ability to listen the member churches.

5. **Public witness.**

The GS should have the ability to communicate concerns deriving from theological reflection and experiences to political forums and the society at large.